

og vi kan se, at energiforbruget stiger. Vi kan se, hvordan udbygningen af vindmøller blev sat i stå.

Så regeringen havde meget succes med en meget præcis politik i 2001, og man må så bare sige, at politikken nu måske er blevet lidt mere upræcis, men derfor kan det selvfølgelig godt blive en succes.

Udgangspunktet for den her diskussion er jo også, at mens regeringen siger, at man ikke kan lægge sig fast på, at vi skal have hundrede procent vedvarende energi i 2050, så anerkender man, så vidt jeg har forstået, stadig væk den ambition, at man skal sikre, at klimaforandringerne ikke overskrider den her meget berømte 2-graders-ramme. Og der må man jo sige, at hvis man tager det, forskerne siger, alvorligt – og jeg forstod, at regeringen tager det meget alvorligt – er det jo sådan, at deres advarsler jo bliver stadig skærpede. Klimaet forandrer sig langt hurtigere, end selv de mest pessimistiske modeller forudså for bare få år siden. Markant hastig handling og drastiske indgreb var jo det, som klimaforskerne her for nylig, da de var samlet i København, meget klart sagde. Vi er faktisk allerede på vej til det niveau af drivhusgasser i atmosfæren, som betyder, at vi risikerer, at der sker nogle spring i udviklingen, som man slet ikke har været i stand til at forudse, og som man jo heller ikke kan forudse med sikkerhed. Så hvis nogen har modet til det, kan man selvfølgelig gennemføre sådan et storskalaforsøg med jordkloden og med menneskenes mulighed for overlevelse. Det er jo det, vi er i færd med.

Der er jo heller ikke nogen tvivl om, at en retfærdig løsning på klimakrisen kræver, at vi i den vestlige verden tager hårdt fat, så der også er plads til, at verdens fattigste lande kan udvikle sig og udlede CO<sub>2</sub> knyttet til forbedringer af levevilkårene. Det er vældig godt, rigtig godt, at mange mennesker i Danmark tager det her alvorligt – mange mennesker, det har vi fra klimaministeren, så det må være rigtigt. De går ind på den der med, at man skal spare 1 t, altså [www.1tonmindre.dk](http://www.1tonmindre.dk), fordi de gerne vil gøre en indsats. Men vi ved jo også godt, at selv om bevidsthed og engagement i befolkningen er altafgørende, kræver en løsning af klimakrisen en hurtig omstilling af energisystemet, af transportsystemet og af landbruget, og det er ikke en opgave, vi kan pålægge den enkelte borger. Det er en opgave, som kræver politiske beslutninger.

Så befinder vi os jo også i en krisetid, og vi befinder os sådan set i en situation, hvor vi har

op til flere kriser. Vi har en økonomisk krise, som i virkeligheden stiller et helt fundamentalt spørgsmålstejn, som sådan set blev meget godt beskrevet i dag i Børsen, hvor man skriver, at det, der er det store problem, er, at virksomheder, som ønsker at udvikle sig, ikke kan skaffe den kapital, de har brug for, fordi den finansielle sektor ikke fungerer. Det er jo et grundlæggende problem for hele verdensøkonomien og hele vores samfund, at på trods af at man smider hundredvis af milliarder kroner ind i bankpakker, så fungerer den finansielle sektor ikke. Men vi har så også en klimakrise eller i hvert fald en klimaudfordring, som er ganske alvorlig. Og så kunne man jo godt sige, at når vi nu har en økonomisk krise, så må vi vente med klimakrisen, indtil vi har løst den økonomiske krise.

Efter Enhedslistens opfattelse er det et fuldstændig forfæjlet synspunkt. En løsning på klimakrisen kan, hvis den håndteres rigtigt, også bidrage til at minimere konsekvenserne af den økonomiske krise. Det burde næsten være unødvendigt at sige, men en total omstilling af samfundet skaber masser af arbejde. Vi skal energirenovere vores boliger, vi skal bygge tusindvis af vindmøller, vi skal færdigudvikle andre vedvarende energiteknologier end vindmøller, vi skal bygge letbaner, udbygge skinnenettet og meget andet. Derfor vil en ambitiøs klimaplan efter vores opfattelse være en grøn beskæftigelses- og jobplan. Så der er altså en sammenhæng og nogle muligheder, som er enestående, og som vi kunne udnytte, og som vi kan udnytte, og som vi skal udnytte, hvis vi vil.

Jeg synes da, det for så vidt er glædeligt, at vi i dag kan konstatere, at oppositionen er samlet om at fremlægge en vision for det, som skal til, og at vi kan gøre det ud fra den klare erkendelse, at man selvfølgelig godt kan have forskellig opfattelse af, hvilke aftaler man skal medvirke i. Men når man er i en situation, hvor man står over for en så alvorlig udfordring, som klimaudfordringen er, og er nødt til at kræve, at en aftale på energiområdet kun rækker frem til 2013, fordi man kan se af aftalen, at man ikke vil nå de langsigtede mål, man har, så er det vel meget fornuftigt, at man også prøver at se, om der efter et kommende valg skulle være nogle politiske muligheder for faktisk at gå længere. Og helt udelukke, at der skulle være enkelte af de partier, der i dag indgår i regeringssamarbejdet, som også ville være med til at gå længere, kan man vel heller ikke. Den mulighed må vi jo se på.